

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania urządzeń radiowych

COM(2012) 584 final – 2012/0283 (COD)

(2013/C 133/11)

Sprawozdawca: **Bernardo HERNÁNDEZ BATALLER**

Parlament Europejski, w dniu 25 października 2012 r., oraz Rada, w dniu 5 listopada 2012 r., postanowiły, zgodnie z art. 26 i 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania urządzeń radiowych

COM(2012) 584 final – 2012/0283 (COD).

Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię dnia 5 lutego 2013 r.

Na 487. sesji plenarnej w dniach 13–14 lutego 2013 r. (posiedzenie z 13 lutego) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny 74 głosami – 1 osoba wstrzymała się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 EKES popiera wniosek Komisji, ponieważ upraszcza on przepisy, a ponadto, zwiększając spójność unijnego prawa, czyni jaśniejszymi istniejące normy prawne w dziedzinie wprowadzania towarów do obrotu.

1.2 Należy położyć nacisk na to, aby wszystkie podmioty gospodarcze były odpowiedzialne za zgodność produktu z wymaganiami, w odniesieniu do ich odpowiednich ról w łańcuchu dostaw, tak aby zapewnić wysoki poziom ochrony zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów. EKES wnosi, by Komisja i państwa członkowskie w ramach swoich kompetencji zapewniły zgodność wprowadzanych na rynek Unii produktów z państw trzecich z wymogami dyrektywy.

1.3 W odniesieniu do przepisów o karach EKES wzywa Komisję, by precyzyjniej określiła na poziomie ponadnarodowym charakter i minimalny próg kar oraz klasyfikację zachowań podlegających karom, mimo że elementy te będą gwarantowane również przez ustawodawstwo państw członkowskich. W związku z tym z niecierpliwością oczekuje zatwierdzenia przez Komisję tzw. pakietu w sprawie dozoru nad rynkiem, w którym zostaną zawarte szczegółowe przepisy przewidujące większy stopień współpracy i harmonizacji.

1.4 Komisja, producenci i konsumenci powinni rozważyć możliwość utworzenia w przyszłości nowego systemu oznakowania, określającego pochodzenie produktów i umożliwiającego ich zidentyfikowanie w celu lepszego informowania konsumentów.

2. Wstęp

2.1 Istniejące od 1999 r. ramy prawne UE ⁽¹⁾ dotyczące wprowadzania do obrotu, swobodnego przepływu oraz oddawania do użytku na obszarze UE urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych miały zasadnicze znaczenie dla urzeczywistnienia wewnętrznego rynku w tej dziedzinie.

2.2 EKES pozytywnie ocenił wówczas te przepisy ⁽²⁾, w których określono zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, kompatybilności elektromagnetycznej i unikania szkodliwych zakłóceń. Regulacje te stanowiły element tzw. nowego podejścia do przepisów prawnych, wprowadzały bowiem wymagania techniczne w nieobowiązkowych normach zharmonizowanych, ograniczając wymogi prawne do niezbędnego minimum ⁽³⁾.

2.2.1 Obecne ramy prawne są skomplikowane, zważywszy, że na mocy dyrektywy 1999/5/WE do obrotu mogą być wprowadzane wyłącznie urządzenia spełniające wymogi dyrektywy, a państwa członkowskie nie mogą wprowadzać na poziomie krajowym dalszych ograniczeń dotyczących tych samych wymogów, związanych z ochroną zdrowia i bezpieczeństwa, kompatybilnością elektromagnetyczną i unikaniem szkodliwych zakłóceń.

2.2.2 W odniesieniu do tych produktów stosuje się również inne przepisy unijne dotyczące aspektów środowiskowych, zwłaszcza dyrektywę w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji, dyrektywę w sprawie zużytego sprzętu elektrotechnicznego i elektronicznego oraz dyrektywę w sprawie baterii, jak również środki wykonawcze przewidziane w dyrektywie w sprawie ekoprojektu.

2.2.3 Z drugiej strony oddawanie do użytku i użytkowanie urządzeń radiowych podlega przepisom krajowym. Przy wykonywaniu tej kompetencji państwa członkowskie zobowiązane są do zachowania zgodności z przepisami UE, w szczególności z:

— ogólnymi ramami dotyczącymi polityki w zakresie widma radiowego, określonymi w programie dotyczącym polityki w zakresie widma radiowego;

⁽¹⁾ Zob. Dz.U. L 91 z 7.4.1999, s. 10 [dokument niedostępny w wersji polskiej – przyp. tłum.].

⁽²⁾ Zob. Dz.U. C 73 z 9.3.1998, s. 10 [dokument niedostępny w wersji polskiej – przyp. tłum.].

⁽³⁾ Zob. decyzję Rady 90/683/EWG, Dz.U. L 380 z 31.12.1990, s. 13 [dokument niedostępny w wersji polskiej – przyp. tłum.], i decyzję Rady 93/465/EWG, Dz.U. L 220 z 30.8.1993, s. 23 [dokument niedostępny w wersji polskiej – przyp. tłum.], obie dziś już uchylone.

- ogólnymi kryteriami określonymi w dyrektywie ramowej dotyczącej łączności elektronicznej;
- warunkami wydawania zezwoleń na korzystanie z widma ustanowionymi w dyrektywie o zezwoleniach dotyczących łączności elektronicznej;
- środkami wykonawczymi na mocy decyzji o spektrum radiowym, harmonizującymi warunki techniczne korzystania z określonych pasm częstotliwości w UE, które są wiążące dla wszystkich państw członkowskich.

2.3 Do tego dochodzi jeszcze konieczność zachowania spójności z pozostałymi strategiami politycznymi i celami Unii, zwłaszcza z nowymi ramami prawnymi na rzecz wprowadzania produktów do obrotu, które zostały przyjęte w 2008 r. ⁽⁴⁾ i których cel oraz zadania zostały poparte przez EKES ⁽⁵⁾, jako że ramy te ustanawiały wspólne przepisy:

- dotyczące wprowadzania produktów do obrotu;
- dotyczące ogólnych zasad i przepisów odniesienia, które mają być w zamierzeniu stosowane w całym prawodawstwie harmonizującym warunki wprowadzania do obrotu produktów w celu zapewnienia spójnej podstawy rewizji lub przekształcania tego prawodawstwa.

2.4 Z myślą o uproszczeniu tych złożonych ram prawnych Komisja przedstawia wniosek, który służy wyjaśnieniu zakresu zastosowania dyrektywy 1999/5/WE poprzez jej zastąpienie w celu usunięcia niepotrzebnych obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw i organów administracji dzięki zwiększeniu elastyczności korzystania z widma radiowego i uproszczeniu procedur administracyjnych dotyczących korzystania z widma.

3. Wniosek Komisji Europejskiej

Najistotniejsze elementy wniosku dotyczącego zmiany dyrektywy są następujące:

3.1 Harmonizacja z decyzją nr 768/2008/WE w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu (włączając w to definicje określone w rozdziale R1 tej decyzji; obowiązki podmiotów gospodarczych; trzy moduły oceny zgodności; obowiązki w zakresie notyfikowania jednostek oceniających zgodność; uproszczone procedury ochronne).

3.2 W decyzji nr 768/2008/WE oraz w rozporządzeniu (WE) nr 765/2008 (w sprawie akredytacji i nadzoru rynku), wraz z którym została ona przyjęta, ustanowiono wytyczne dla poprawy funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez określenie spójniejszego podejścia do polityki harmonizacji technicznej w odniesieniu do bezpieczeństwa produktów i wdrożenie skuteczniejszego systemu nadzoru dla wszystkich

produktów wprowadzanych na rynek, pochodzących z UE lub z państw trzecich, jak również poprzez wzmocnienie ochrony konsumentów na jednolitym rynku.

3.3 Ustanawia się nową definicję „sprzętu radiowego”, obejmującą wyłącznie wszelkie urządzenia, które celowo przesyłają sygnały z wykorzystaniem widma radiowego, do celów przekazywania informacji lub innych, stąd też nowy tytuł: „Dyrektywa [...] dotycząca udostępniania urządzeń radiowych”. Dyrektywa ta nie ma zastosowania do stacjonarnych urządzeń końcowych.

3.4 Wniosek umożliwia:

- wprowadzenie wymogu dotyczącego współdziałania urządzeń radiowych z takimi akcesoriami, jak np. ładowarki;
- wprowadzenie wymogu stosowania programowalnych urządzeń radiowych, aby zagwarantować stosowanie wyłącznie zgodnych z wymaganiami kombinacji oprogramowania i urządzeń, w związku z czym umożliwia przyjęcie środków w celu uniknięcia sytuacji, w której wymóg ten stwarza bariery dla konkurencji na rynku oprogramowania innych producentów.

3.5 Wniosek stwarza możliwość wprowadzenia wymogu rejestracji produktów w centralnym systemie w kategoriach wskazujących na niskie poziomy zgodności z wymaganiami, na podstawie dostarczonych przez państwa członkowskie informacji w sprawie zgodności z wymaganiami.

3.6 We wniosku wyjaśnia się związek między dyrektywą 1999/5/WE a unijnymi i krajowymi przepisami prawnymi dotyczącymi wykorzystania widma radiowego.

3.7 Upraszcza się i zmniejsza następujące obowiązki administracyjne:

- a) w nowej definicji urządzeń radiowych ustanawia się wyraźne rozgraniczenie zakresów omawianej dyrektywy i dyrektywy w sprawie kompatybilności elektromagnetycznej;
- b) same odbiorniki i terminale stacjonarne przestają wchodzić w zakres dyrektywy, zostają natomiast objęte zakresem dyrektywy w sprawie kompatybilności elektromagnetycznej i dyrektywy w sprawie sprzętu elektrycznego przewidzianego do stosowania w określonych granicach napięcia lub też, w zależności od ich napięcia, zakresem dyrektywy w sprawie kompatybilności elektromagnetycznej i dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów, co pociąga za sobą pewne ograniczenie obowiązków administracyjnych;
- c) usuwa się wymóg zgłaszania faktu wprowadzenia do obrotu urządzeń wykorzystujących pasma częstotliwości, które nie są zharmonizowane w całej UE;

⁽⁴⁾ Zob. Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 30 i 82.

⁽⁵⁾ Zob. Dz.U. C 120 z 16.5.2008, s. 1.

d) eliminuje się obowiązki producentów dotyczące:

- umieszczania na produkcie identyfikatora klasy sprzętu;
- umieszczania oznakowania CE w instrukcji użytkownika;

e) z tekstu dyrektywy znikają wymogi wspierające konkurencję na rynku urządzeń końcowych (odnoszące się do specyfikacji interfejsów, względów technicznych dotyczących połączenia końcowych urządzeń telekomunikacyjnych z interfejsami), zważywszy że podobne wymogi istnieją w dyrektywie w sprawie konkurencji na rynkach końcowych urządzeń telekomunikacyjnych.

3.8 Ponadto wniosek dotyczący dyrektywy jest zgodny z TFUE i z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011 w sprawie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję, z procedurami dotyczącymi wykonywania uprawnień wykonawczych i przekazanych oraz wykonywania przekazanych uprawnień, a konkretnie rzecz biorąc:

- zaproponowano uprawnienia wykonawcze dotyczące określania klas urządzeń i przedstawiania informacji nt. obszaru geograficznego w odniesieniu do stosowania i ograniczeń stosowania urządzeń radiowych;
- zaproponowano przekazanie uprawnień w odniesieniu do dostosowania do postępu technicznego załącznika II zawierającego wykaz niektórych urządzeń wchodzących lub niewchodzących w zakres definicji urządzeń radiowych, w odniesieniu do dodatkowych wymagań zasadniczych, dostarczania informacji dotyczących zgodności z wymaganiami programowalnych urządzeń radiowych oraz wymogu rejestracji urządzeń radiowych w ramach niektórych kategorii.

4. Uwagi ogólne

4.1 EKES popiera wniosek Komisji, ponieważ zwiększa on spójność ustawodawstwa Unii, zgodnie z art. 7 TFUE, dzięki przekształceniu przepisów w drodze zastąpienia dotychczasowego aktu prawnego przez nowy akt prawny, który w jednolitym tekście obejmuje zarówno zmiany merytoryczne wprowadzone do tego wcześniejszego aktu prawnego, jak i te jego przepisy, które pozostały niezmienione, zastępuje on bowiem i uchyla akt wcześniejszy, dostosowując terminologię do decyzji nr 768/2008/WE i traktatu lizbońskiego.

4.2 Swobodny przepływ towarów to jedna z czterech podstawowych swobód określonych w traktatach – wniosek dotyczący dyrektywy wspiera swobodny przepływ bezpiecznych towarów, zwiększając ochronę konsumentów i konkurencyjność przedsiębiorstw oraz zapewniając podmiotom gospodarczym równe warunki konkurencji.

4.3 EKES uważa, że aby zapewnić przemysłowi europejskiemu warunki do ożywienia konkurencyjności, rynek wewnętrzny powinien gwarantować pełną interoperacyjność, co pozwoliłoby zmniejszyć rozproszenie zarówno rynków

krajowych, jak i inwestycji w dziedzinie badań naukowych i innowacji.

4.4 EKES podkreśla konieczność rozwinięcia proaktywnej polityki przemysłowej, która lepiej uwzględniałaby równowagę między mocami produkcyjnymi producentów, techniczne ramy prawne w zakresie praw własności intelektualnej, a przede wszystkim typy produktów, które mogą być zgodne ze wspólnymi normami oraz zharmonizowanymi przepisami i procedurami.

4.5 Przepisy techniczne i regulacyjne należy przyjmować z poszanowaniem zasad nowej polityki normalizacyjnej, informując opinię publiczną o prowadzonych pracach i dbając o ich przejrzystość, a zarazem przewidując pełny udział partnerów społecznych i przedstawicieli zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego w tych pracach.

5. Uwagi szczegółowe

5.1 Jeśli chodzi o zakres zastosowania dyrektywy, w art. 1 ust. 3 wyłącza się z niego cały szereg urządzeń radiowych wykorzystywanych wyłącznie do celów związanych z „bezpieczeństwem publicznym” – ideą obejmującą obok obronności i bezpieczeństwa państwa także inne pojęcia, takie jak „dobrobyt gospodarczy państwa”, które dla zapewnienia jasności przepisów powinny zostać zdefiniowane lub wyjaśnione.

5.1.1 Z drugiej strony, mimo że urządzenia takie są na mocy art. 1 ust. 3 wyłączone z zakresu dyrektywy, nie wymienia się ich w załączniku I wśród „urządzeń nieobjętych niniejszą dyrektywą”.

5.2 EKES opowiada się za tym, by wspierać współdziałanie z innymi urządzeniami radiowymi poprzez połączenia sieciowe oraz połączenie z interfejsami odpowiedniego typu w całej UE, co może uprościć korzystanie z tych urządzeń, ułatwiając interoperacyjność między urządzeniami radiowymi i akcesoriami.

5.3 W celu wzmocnienia ochrony danych osobowych i prywatności użytkowników należy – począwszy od etapu projektowania – rozwijać wymiar etyczny i społeczny zastosowań technologicznych związanych z bezpieczeństwem, tak aby zapewnić ich społeczną akceptację. Na wszystkich etapach, począwszy od projektowania, a skończywszy na normalizacji i zastosowaniach technologicznych w terenie, należy zagwarantować ochronę praw podstawowych obywateli, uwzględniając ją już we wczesnych fazach.

5.4 Należy wyjaśnić mające zastosowanie wymogi w zakresie wprowadzania do obrotu, zarówno w odniesieniu do produktów unijnych, jak i do tych pochodzących z państw trzecich. W związku z tym artykuł 6 powinien odnosić się do sytuacji, w których domniemywa się, że zostały spełnione podstawowe wymogi określone w dyrektywie (zharmonizowane normy europejskie, normy międzynarodowe opublikowane przez Komisję), jak i założenia dodatkowych przepisów krajowych.

5.5 EKES zaleca Komisji i państwom członkowskim, by produkty wprowadzane do obrotu spełniały wymogi określone w odniesieniu do danego pasma, tak aby uniknąć interferencji w paśmie 800 MHz oraz niepotrzebnego skażenia widma radiowego. Takie zalecenie jest szczególnie niezbędne w przypadku regionów transgranicznych, w których pożądana byłaby harmonizacja godzin eksploatacji i stosowanych technologii.

5.6 EKES opowiada się za zagwarantowaniem dostępności służb ratunkowych, zwłaszcza w przypadku osób niepełnosprawnych, w związku z czym urządzenia powinny być tak zaprojektowane, aby były kompatybilne z funkcjami umożliwiającymi dostęp do tych służb.

5.7 Jest bardzo istotne, aby wszystkie podmioty gospodarcze były odpowiedzialne za zgodność produktu z wymaganiami, w odniesieniu do ich odpowiednich ról w łańcuchu dostaw, tak aby zapewnić wysoki poziom ochrony zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów, a zarazem zagwarantować uczciwą konkurencję na rynku unijnym.

5.8 EKES wnosi, by Komisja i państwa członkowskie w ramach swoich kompetencji zapewniły zgodność wprowadzanych na rynek Unii produktów z państw trzecich z wymogami dyrektywy. Należy zadbać o to, by importerzy wprowadzający produkty na rynek spełniali wszystkie wymogi i nie wprowadzali do obrotu produktów niespełniających tych wymagań lub stwarzających zagrożenie.

5.9 Należy zapewnić identyfikowalność urządzeń radiowych w całym łańcuchu dostaw jako środek nadzoru rynku wspierający prawo konsumentów do informacji.

5.10 EKES ponownie zwraca uwagę⁽⁶⁾, że obecny system oznakowania nie gwarantuje, iż produkt został przebadany pod względem jakości i bezpieczeństwa, co nie odpowiada oczekiwaniom konsumentów.

5.11 Co się tyczy systemu akredytacji i oceny zgodności, EKES opowiada się za wprowadzeniem wspólnych poziomów kompetencji jednostek notyfikowanych ds. oceny zgodności oraz ściślejszych kryteriów selekcji i zharmonizowanych procedur selekcji dotyczących ocen zgodności.

5.12 EKES uważa ponadto, że należy wzmocnić warunki niezależności jednostek notyfikowanych ds. oceny zgodności, stypulując, że zakaz łączenia funkcji, o którym mowa w art. 26 ust. 4, powinien dotyczyć także 2 lub 3 lat poprzedzających przeprowadzenie oceny.

5.13 EKES wyraża zaniepokojenie w kwestii przewidzianych we wniosku „aktów delegowanych”, w odniesieniu do których przepisy są czasem sformułowane mało konkretnie: np. w art. 5, określającym rejestrację urządzeń radiowych objętych niektórymi kategoriami, który upoważnia Komisję do dokonywania ich identyfikacji *ex post*, brakuje jakichkolwiek konkretnych kryteriów, co może stwarzać zbyt szeroki margines oceny.

5.14 W odniesieniu do przepisów o karach, we wniosku dotyczącym dyrektywy należy określić, na poziomie ponadnarodowym, charakter i minimalny próg kar, które powinny być gwarantowane przez ustawodawstwo państw członkowskich, we wniosku bowiem nakłada się na władze krajowe jedynie obowiązek określenia przepisów w zakresie kar za tego rodzaju zachowania w drodze przyjęcia „skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających” środków. Taka sytuacja może sprawiać, że niektóre podmioty będą wybierać sobie jurysdykcję ze względu na możliwość korzystniejszego rozstrzygnięcia sprawy (*ang. forum shopping*) lub że naruszana będzie zasada *ne bis in idem* w przypadku równoległych kar.

5.15 EKES zaleca, by skrócono okres 5 lat przewidziany w art. 47 ust. 2, mając na względzie dynamikę rozwoju sektora.

Bruksela, 13 lutego 2013 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Staffan NILSSON

⁽⁶⁾ Zob. Dz.U. C 181 z 21.6.2012, s. 105.